

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se pošiljajo poštami, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 4 krono temeljne pristojbine ter od vsake pete vrste po 30 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Brezplodni boji.

Dvorni svetnik Šuklje je govoril v Novem mestu na Dolenjskem, bivši poslanec dr. Šušteršič pa v Kamniku na Gorenjskem — in bobnelo je ter še bobni po slovenskih in nemških časniki vseh vrst, o teh dveh govorih. Prvi je govoril za samostojnost deželnih uprav, drugi proti njej. Samostojnost deželnih uprav, to je med slovenskimi politiki slabo študirano in zato slabo umevno vprašanje. Rodisi pa tudi nasprotno res, je to vprašanje za naše slovenske politike in posebno poslance brez pomena — vsaj sedaj. Ta boj med dvornim svetnikom Šukljem in dr. Šušteršičem se nam zdi, kakor vojaški manevri, kjer se zelo poka in kadi, — pa brez posledic.

Naši poslanci in politični talenti ljubijo tak boj. Sami sebi se dopadajo med ljudstvom in če se o njih piše in govori. Vsak za se ima svoja prepričanja in hoče imeti tudi za seboj svojo stranko, — in če se ne godi vse po njegovi volji, potem pokaže vsem skupaj fige in hodi svojo pot in pridiguje na lastno roko. Kaj se s tem doseže? Ljudstvo se odtušuje pravemu narodnemu in narodno gospodarskemu vprašanju, odмира narodnosti — in kočno narodno odmirje, ker živi le strankarski strasti, kateri žrtvuje mnogo dragega časa, in še več strankarskega davka.

Češki narod ima v državnem zboru 80 za stopnikov, kateri se delijo v dve večji skupini, in sicer v veleposestnike in druge. Vsaka skupina ima sicer svoj klub, katerih vsak deluje v notranjem za se ali na zunaj so vsi 80teri poslanci kakor eden mož, če se gre za narodne pravice.

Dalje se češki poslanci ne zadovoljujejo z osebno politiko, nego sklicuje vedno po več po-

slancev skupaj velike ljudske shode ali tabore, kjer poučujejo ljudstvo o njega ponosni in močni zgodovini, o njega pravicah in jim tako budé narodno zavest in povzdigujejo narodni ponos, razven tega pa narodno-gospodarsko organizacijo.

Vsega tega naši politični talenti ali ne morejo, ne znajo ali nočejo. Nihče se ne ogreva za pravo narodno narodno prosveto, nihče se ne loti narodnega gospodarstva s pravo nepristransko vnamo: zato se nam tudi vsako delo, bodisi politično, bodisi prav gospodarsko le na pol po sreči, ali pa že iz začetka izpodleti. Kdor pokaže nekoliko dobre volje, že se ga polotijo nasprotniki, začne si ga svojiti ta ali ona naših strank, s tem pa povzroči na drugi strani ljubosumnost in odpor proti dobri misli. Koliko lepih uspehov smo si Slovenci že na ta način pokopali! Kako žalosten je vlad tega naša dejstvo, da smo Slovenci prostovoljno polovico svojih narodnih zahtev, katere je oče Slovencev, pokojni vitez Bleiweis v svoji spomenici leta 1848 ozir. 1850 dunajski vladi in vladarju predložil, — umaknili. Sedaj mnogo manj zahtevamo, kakor so naši edini in složni predniki pred 50 leti zahtevali. Dunajska vlada je, kar moramo pribiti, tudi opravičenost slovenskih zahtev leta 1848 v polnem obsegu priznala.

Kako lepo bi bilo, recimo, ko bi dva kranjska in po eden štajarski, eden koroški in eden primorski slovenski poslanec sklicovali tabore, kjer bi skupno poučevali ljudstvo sedaj v tej, sedaj v oni kronovini ter bi je poučevalo in navduševalo o pravicah in koristih slovenskega rodu, njega preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Koliko slovenske, koliko slovanske vzajemnosti, solidarnosti, koliko zavednosti bi se vcepilo v za vse

dobro dovezetno pošteno slovensko srce! — Ali to so za nas — nedosežni ideali.

Vlada seveda se nad tem veseli, ker laglje vsakemu posamezniku z malenkostmi ustreže, kakor celi skupini dovoli kaj na račun njene narodne zahteve; z malenkostmi lovi naše poslance za svojo stvar: temu da to, onemu ono, — in kadar so glasovanja za vlado, je mož na svojem mestu in zato tudi vlada redkokdaj izrablja vse naše poslance, ker ji niso vsikdar zanesljivi; a na drugi strani se jih v celokupnosti tudi nič ne boji. Naravna resnica je in star slovanski pregovor, da je cela butarica močnejša, kakor posamezne šibice, a tudi je res in to naravno, da se vsakdo raje oklepije močnega prijatelja in da se bolj boji močnega sovražnika. Bolj bi nam bila vlada naklonjena, če smo edini, in bolj bi se nas bala, ko bi bili vsi za enega, eden za vse.

V začetku imenovani boj, kateri, kakor vidimo, izčrpuje naše talente in kateri ne more prinesiti narodu nikake koristi, pač pa mnogo gotove škode, nam je spravil te misli in ta razmotrivanja pod pero. — Mislimo, da so stvar in naša izvajanja vredna prevdarka pri odločitvah strankah in možeh. Sicer se nam pa gotovo še ponudi prilika, da o tem še kdaj kaj več spregovorimo.

Slovenci, podpirajte domačine!

Naše idealno geslo „Svoji k svojim“ se kakor v posmeh vsem naporom narodnega časopisa in požrtvovalnosti poedinih rodoljubov dan na dan tepta v blato. Kaj je vendar temu vzrok? Največkrat nepoznanje razmer in globokih na-

LISTEK.

Izlet na Mrzlico ali usoda dveh piščancev.

Tema je še krila zemljo, le polna luna je nemo plavala po jasnem svodu, ko nas je petorica sedela ranega jutra v elegantno opravljeni jedilnici. Z lestenca je sulo luč par sveč, mi smo pa srkali vroč čaj, ki nam ga je pripravila rezolutna kuharica Reza. Izvrnili smo še par čašic „Triglava“ in drugih krepčilnih pijač, nato pa je Gašper zadel obsežen koš, ki je kar škripal od teže dobrih jedil in pijač, katere je vanj na ložila skrbna roka gospodinjinja, in ajd — naprej na „breg“. Kvartet je zapel „Gledat na Triglav neba obok“, da je odmevalo v tiho jutro, konjiča sta potegnili in voz je zdrčal po gladki cesti, ki pelje med gore.

Dospevši do mesta, ko se začne pot dvigati navzgor, smo zlezli z brega, Gašper si je zopet oprtal škripajoči koš in začelo se je naše „hribolazstvo“ na Mrzlico. Toda „nebeško kraljestvo sile trpi“ — zato se je naš aranžer lotil dobrega dela ter rdeče pomazal drevje in skale ob potu za markacijo; tovariš pa, ki je dolg kakor hmelovka in ki edini izmed petorice še

ne nosi zakonskega križa, je moral za kazeno siti — lonček z barvo.

Toda, dragi bralec, pusti petorico plezati po strmih klancu proti Hušu, naj se poti in si grize kolena, ti pa se brez grešnih misli obrni k srečnim piščancema, katera je doletela čast, da je njih usoda napisana na častnih listih „Domovine“.

Bilo je dan pred opisanim izletom, ko je na dveh različnih dvoriščih zapela smrtna kosa piščancema, ki sta bila določena, da pomagata telesni slabosti dveh naših tovarišev — imenujmo jih Janez in Korle — na vrh Mrzlice. Tako sta odredili Janeza in Korleta boljši polovici, razlika je bila samo ta, da je Janez dobil pečenega piščanca, Korle pa sirovega. Hotel ga je namreč speči šele zvečer, ko smo se združili na domu našega aranžerja.

A nekaj — vrag vedi kaj, ženska gotovo ne, saj je oženjen — je zmotilo Korleta, da je pozabil na svojega piščanca, ki je v torbici potrpežljivo čakal ognja, kakor trdovratni grešnik pekla. Šele zvečer, ko sta se Janez in Korle spravila v svojo sobico, da položita trudne kosti na mehko posteljo, tedaj se je Korle spomnil svojega piščanca in bridko se mu je storilo. Težke misli so se mu vlegle na čelo in svinčena skrb ga je mučila, kako bi ukrenil, da bi piščanec ne

bil zastoj pustil svojega dragega življenja. „Viktoria, viktoria!“ je zaklical nasekrat, ko mu je šinila rešilna misel v možgane. „K mesarju ga ponesem na led; tam lahko brez nevarnosti čaka našega povratka.“ Rečeno, storjeno. Izvlekel je iz torbice v papir zavitega piščanca ter ga vselega zmagovitega obraza odnesel na led. Ko se je vrnil, je Janez že zadovoljno smrčal ter ako-čeljno sanjal, kako obira razne kose svojega piščanca, dočim se Korletu cede sline po piščancu, ki se brezskrbno hladi na mesarjevem ledu.

Petorica je bila že visoko priplezala. Tovariš „Dolgin“ je imel že prazen lonček za barvo, a tudi prazen želodec; ostalim „turistom“ se ni boljše godilo. Vsem so začele pojemati moči in kolena so se šibila. A naš aranžer, sicer tako blaga in dobra duša, je bil to pot trdosrčen mož: „Finis coronat opus, na vrhu pride plačilo“ je bila njegova diviza in poln koš je ostal na Gašperjevih ramah. Napeli smo torej zadnje moči. Tedaj pa je tovariš Janez hudomušno pogledal pisca te skromne kronike, češ: „Ali ti tudi že kruli po želodcu?“ In h kratu je s ponosnim obrazom začel odpirati svojo torbico. Potegnivši iz nje piščanca se je zvito namuznil ter odgrinjal papir. Toda na enkrat je obstal, obraz se mu je

rodni težnji, šestokrat pa tudi osebna kljubovalnost in — nevoščljivost.

Zadnjič smo omenili ednega takih žalostnih slučajev, ko je veliko, narodno podjetje v slovanski prestolici v Ljubljani naročilo svoje potreščine pri celjskem nemškem železničarju, prežrši našo narodno trgovino z železno „Merkur“ g. Petra Majdiča. Kateri navedenih grehov je zapeljal ljubljansko stavbinsko podjetje do tega koraka? Nočemo na drobno preiskovati, vsekakor pa ni bilo nepoznanje razmer, kajti o naši željeni trgovini „Merkur“ so pisali toliko naši in nasprotni listi, da mora pač vedeti sleherni gorski kmetič, katera trgovina z železom v Celju je v narodnih, katera pa v nasprotnih rokah.

Navedli smo ta slučaj, ker je res nezasišan v zgodovini slovenske organizacije ter, ker se je šlo za velik promet, ne pa morda le za eden zrebaj ali eden nož.

Naši narodni trgovci se radi pritožujejo proti domačemu časopisu, češ, da ne agitira za nje tako, kakor storijo to nasprotniki za svoja podjetja. Tako govore pač le kratkovidni možje. Menite, da nam pri takem in enakem narodnem grehu, kakor je preziranje gesla „Svoji k svojim“ ne krvavi srce. Toda ali smemo svoje misli zapisati? Žalostne skušnje v mnogoštevilnih konfiskacijah, posebno lanske leto, so nas poučile, da tega ne smemo, temveč, da moramo računati na zdravo razsodnost slovenskega ljudstva.

Mi ne smemo zapisati: k temu hodite kupovat in naročat, ta je naš, oni pa nasproten mož. Res, da pri taki strogi kontroli ni čudno, če ne zasledi pravega migljaja manj zaveden človek, a neodpustno je, če delajo v propad naše organizacije zavedni ljudje, kakor so pri omenjeni ljubljanski tvrdki. „Kakor stari pojo, tako žvrgole tudi mladiči“, reklo bi se v naši narodno-gospodarski organizaciji: „Kar store izobraženi, posnemajo jih manj zavedni.“

Naša organizacija v trgovskem in obrtnem smislu je postavljena vsaj v središčih naše domovine. Oni, ki jo kršijo in prezirajo pač nevedo, s kolikimi žrtvami smo se postavili na stališče konkurence. Kaj je bilo n. pr. vse treba podvzati, predno smo dobili lastno trgovino za železje. Količkal idealen rodoljub bi mislil, da bodo vsi Slovenci z obema rokama se oklenili tako težko pričakovanega podjetja. Baš narobe! Ali se ne pravi to v lastno skledo pljuvati!

S takšnim neznačajnim postopanjem zbijamo celo pri nasprotnikih posmeh in preziranje. Kdo pa bi tudi naj spoštoval človeka, ki gazi narodna svoja načela v blato. Tudi Slovenci bi dvomili o značaju Nemca, ki bi doma prisegal na svoje prepričanje, se pustil podpirati od svojcev, denar pa nosil nasprotniku svoje narodnosti. No, kaj takega se med Nemci nikjer in nikoli ne zgodi, le Slovenci imamo patent v zaničevanju samega sebe.

podolžil in prebledel, vsi smo prikočili. Tedaj pa mu je šinila kri zopet v glavo in grda kletvica, kakršna še ni bila prišla z Janezovega jezika, se je vsula na ubogega Korleta. Nesrečna duša, Korle: pečenega piščanca si nesel na led, sirovega pa si pustil v torbici! Tableau! Najprej nemi pogledi, potem pa izbruh raznih čustev: Naš aranžer, srečni lastnik koša, se je škodoželjno muzal, tovariš „Dolgin“ se je krohotal s svojim krepkim svežim baritonom, Korle je zgravan sopihal, Janez je godrnjal, kronist pa je s potrtem srcem gledal pokopane nade ter čakal konca tragedije.

„Tu imaš“, je zarenčal Janez Korletu ter mu vrgel torbico s sirovim piščancem pod noge. „Za kazni pa nosi sedaj ti sam. Gori na vrhu pa ga boš pekel na svojih prstih, kakor na ražnju.“

Pod groznim vtisom te pretresljive tiranske grožnje smo nadaljevali pot. V kratkem smo dospeli na vrh potrti na duši in telesu. Ko pa je naš skrbni aranžer začel izkladati Gašperjev koš ter se je miza polnila s pravimi delikatesami, tedaj so se jasnil tudi nam obrazi. Ko smo založili najbolj prazne koticke železcev ter potočili prve kupice po suhih grlih, zadonel je po Hausenbichlerjevi koči zopet kvartet: „Gledat na Triglava, neba obok!“ Zavladala je najboljša volja, vse je bilo pozabljeno, tudi dobrodušni

Taki slučaj pa žal, niso osamljeni. Kdor bi opazoval v nemških trgovinah kupce, našel bi pač bore malo odstotkov nemških obiskovalcev, pač pa bo zagledal v svoje začudenje med njimi osebe, katere sliši sicer tolikrat povdarjati svojo narodnost. Doma so ptiči, tukaj miši.

Vsaka žival ima od stvarnika v obrambo orožje ali pripomočke; tudi človeku mora biti dana pomoč, da si zdrži in zboljša obstoj. Slovenci smo od vlade pozabljeni bitja, tembolj potrebujemo tedaj drugačnih sredstev, da se zdržimo in napredujemo. V to nam je najboljša dovoljeno sredstvo: lastna organizacija.

„Človek se naslanja na človeka“, pravi pregovor. Če pa je ta človek zloben, kakor so naši nasprotniki, dosegli bomo z naslanjanjem nanj, da nam spodmakne, a mi ležali bomo v blatu. To doživijo tudi v resnici dan na dan oni podrepniki, ki s svojim prepričanjem in denarjem silijo k Nemcem. Njihov padec je vsikdar blaten v moralnem pomenu, neredko pa jih doleti tudi dejanska kazni poniževanja in preziranja. A vključ temu vidimo brez prestanka riniti naše ljudi v nasprotno lužo. Osmešiti se, naj se nikomur ne brani, toda goditi se to ne sme na račun ugleda celokupnega naroda.

Vsled nepravilne razdelitve v državi smo Slovenci itak skoraj brez vsakega varstva za svoj duševni in gmojni napredek. Edina rešitev nam je v samih sebi, v narodni probuji, v zavesti naše celokupnosti in v dovoljenih sredstvih politične in gospodarske organizacije. Ako pa še ta sredstva zametujemo, mečemo se svoji usodi razoroženi pod noge.

Iz brezštevilnih dokazov vidimo, da se naši nasprotniki ničesar bolj ne boje, nego naše narodne organizacije. To je orožje, pred katerim omahnejo nemške gorjace ter napravi iz krvoločnih levov krotke pačice, ki se nam zvijajo pod nogami. Glad je najboljši krotitelj vseh strasti. Ker tudi celjski Nemci ne morejo zatajiti želodčnih praznot, strezne jih čudovito vsaka nova zaklopnica k bogatim dohodkom. Takšne zaklopnice pa so naše trgovine, obrti in njih organizacija. Dokler vidijo, da nam je za resnobo, drže se tudi oni resno, klaverno. Ko pa so se uverili, da naše ljudstvo ne zna ali noče zapirati svojih zaklopnic, temveč jim samo napeljuje bogate vire, smejejo se v svoji škodoželjnosti ter zbesnijo znova zoper nas, češ, saj znate samo groziti, ne pa tudi svojih grožen izvajati.

Vsi oni Slovenci, ki se tako lahkomisljeno igrajo z geslom „Svoji k svojim“, potiskajo nasprotnikom znova gorjace v roke, pobirajo jim kamenje, ki je namenjeno nam. Kdor pa nasprotniku do tega pripomore, je izdajica svojega rodu, sokrivec vseh zločinov, ki nam jih je dan na dan prenašati.

Janez je odpustil veselemu Korletu njegovo veliko pregreho, in pesem je sledila pesmi. Šele ko je dobil želedec svoj delež, privoščili smo tudi očem užitek krasnega razgleda po prelepi Savinjski dolini in po kranjskih gorah. Nato je sledila „siesla“, zlati „dolce farniente“, med katerim nas je zabaval observatorij zibanja trebuškov. Kak estetičen užitek je bil to, ko smo se mudili pri debelejših gospodih, ko pa smo došli do samskega tovariša, se je ta stvar sramežljivo skrila med rebra. Vsled tega je tovariš na tistem sklenil, da se čim prej poroči.

Da se nam na Mrzlici ni slabo godilo, priča okolnost, da smo ostali celih 11 ur na vrhu. Povedati, kaj smo vse počenjali v tem času, bi segalo čez okvir tega skromnega podlistka. Samo toliko bodi zaupano radovednežem, da smo imeli vsega dovolj, le najbrumnejši zakonec izmed petorice se je povspel do grešnega vzklila, da nam manjka samo še par fletnih — deklet!

V kroniki Hausenbichlerjeve koč se bere na toliki in toliki strani, v toliki in toliki vrsti o tem važnem dnevu naslednje lakonično in temno poročilo:

„Š...ski „markerji“ (to se pravi markirali smo nov pot iz Velike Reke mimo Koritnika) smo imeli tukaj dne 19. julija 1900 nebeško življenje. Dospeli smo ob krasnem vremenu na vrh, kurili kres, peli kvartete kakor „angeljci“, kvar-

Celjske in štajarske novice.

(Letošnji redni občni zbor „Zveze slov. posojilnic v Celju“) otvoril je predsednik gosp. Mihael Vošnjak sam. Zastopanih je bilo po odposlancih 27 posojilnic in pa 30 posojilnic po pooblastilih. Ljubljanska kreditna banka poslala je kot zastopnika svojega pisarniškega ravnatelja g. Ladislava Pečanka. Predsednik pozdravil je zastopnike ter se zahvaljeval vsem, ki so pripomogli k lepemu razvitku dela „Zveze posojilnic“, katera je tudi letos v svojem delu zelo napredovala. Poročilo tajnika se je vzelo naznanje in glede računa dal načelnistvu absolutorij. Pri četrti točki glede centralnega denarnega zavoda posojilnic, vnela se je velika interesantna debata, katere najsvetlejša točka bil je govor g. dr. Tume iz Gorice; te debate udeležili so se ravnatelj L. Pečanka, dr. Serbec, M. Vošnjak, dr. F. Jurtela, Dragotin Hribar in ravnatelj Lajpajne. Med raznimi nasveti stavljen je res uvaževanja vredne predloge dr. F. Jurtela. — Celi zbor je bil zelo poučen in zanimiv, o katerem še poročamo podrobneje. Sklenilo se je izbrati posebno delegacijo, ki bo uredila poslovanje z narodno kreditno banko v Ljubljani.

(Slovenci, ljudsko štetje je pred vrtili) Nemci že uvidevajo kakšna zguba jim preti, ako bo vsak Slovenec pri ljudskem štetju pripoznal svoj slovenski materni jezik, ne pa, da bi ga po občevalnem jeziku prišteli med Nemce. Zaradi tega so nemški listi polni psovanja posebnost na Čehe, ki pridno poučujejo svoje ljudstvo, naj bo pri ljudskem štetju neustrašeno ter naj nikjer ne reče, da je občevalni jezik nemški, če tudi je nemščina zmožno. Isto velja tudi za Slovence. Zavedni možje po trgih in mestih, kakor tudi po deželi, delajte neutrudljivo za to, da bo vsak Slovenec sebe in svoje zapisati dal kot take!

(Za „Kat. podporno društvo v Celju“) so darovali: Sl. občina okolica Celje 400 K; slav. posojilnica v Slov. Bistrici 30 K; gosp. Apol. Jazbec, pos., in sl. občina Velika Pirešica po 20 K; sl. posojilnica na Slatini 1754 K; č. g. Vinko Kolar, provizor 16 K; č. g. Ant. Hajšek, č. kanonik in dekan, č. g. župnik Jak. Krušič, neimovan duhovnik in sl. posojilnica v Vojniku po 10 K; g. Stef. Koželj 2 K. Bog povrni!

(Vodovod v Celju) že imamo, pa le na papirju in v sladkih besedah mestnih očetov. Res škandal je, da se mesto, ki se šteje med letovišča, ne more pospeti do malenkosti, katero imajo vsa druga mesta, večina trgov, da celo vasi. Pred več leti je profesor-kemik iz Gradca, ki ga je poslala vlada, konstatoval, da ni niti ednega vodnjaka v Celju v katerem bi bila čista pitna voda, temveč, da je vse pomešano z gnojico; a mestnim očetom se ravno s to važno zadevo nič ne mudi. Slovencem veselice prepo-

tali tarok ter pri tem potrdili ednega tovariša za mrzliškega „burgermajstra“ — to vse je bilo za dušo in srce. Želodca pa smo polnili s klobasami, šunko, slanino, sirom in piščanci različne prireditve; vse pa smo zalivali z izborno kapljico v prezadostni množini. Nazaj ponese mo polg lepih spominov celega surovega piščanca, kar bodi povedano zlasti tistim, ki se bodo vračali lačni z Mrzlice. Zato pojdite in storite tudi vi tako!

Slede lastnoročni podpisi.

Dragi bralec ali bravec, spoznaj sedaj, da si je pisec teh vrstic iztekel nevenljivo zaslugo, ker je razkril „der Geschicht dunklen Sinn“. Svoji vestnosti in temeljitosti je še dolžen omeniti, da je petorico, vrnilo se židane volje domov, čakala izborna večerja ter da se je ob poročilu dogodkov tistega dne celo omizje od smeha zibalo po stolih in klopeh.

Epilog.

Manj vesel je bil konec piščancev. O tistem na ledu ne ve sporočilo ničesar povedati, sirovega je pa dobil požrešen sosedov kuža, ki pa je boječe reteriral pred njim, in na zadnje so ga morali zagrebsti v domačo zemljico.

Tako se je godilo v vročem juliju 1. 1... ko je bila velika suša, da je zemlja pokala. Po- znejšim rodovom se v hvaležen spomin priporoča udani Kronist.

vedovati, vojake brez potrebe po ulicah nastavljati, ko se mirni Slovenci vračajo od svojih nedolžnih vesel, to je bolj važno, kakor pa skrbeti, da dobi mesto dobro pitno vodo, da se zabrani toliko epidemičnih bolezni.

(Bankovci po 20 kron) pridejo v promet med 15. in 20. septembrom t. l. Premožnejši Slovenci naj bi poklonili prvi dobljeni novi bankovec družbi sv. Cirila in Metoda.

(Nemčurska nestrpnost) Marsikateri celjskih Slovencev se bo še spominjal žalostne resnice, da je lansko leto o slavnosti „Südmark“ v Celju plapolala tudi iz slovenske hiše „frankfurtarica“ na sramoto posestnice dotične hiše in vseh celjskih Slovencev. Bil je namreč nadzornik dotične hiše tako predrzen, da je v odsotnosti posestnice proti njeni volji „frankfurtarico“ izobesil. Mislilo se je pač tistokrat, da se taka predrznost kaznuje ter se predrzneš brone čez prag. Pa temu ni bilo tako. Usmiljenje in blagodušnost gospe B. sta premagali njeno ogorčenost napram takemu činu in omenjeni nadzornik se sedaj uživa njene dobrote. Pa namesto, da bi se bil hvaležnega kazal, izpustilo je slednjič to človeče v podobi hišnega nadzornika svoj strup proti Slovincem na ta čuden način: Na predvečer cesarjeve 70letnice pride k njemu hišnik in ga prosi, naj mu da cesarsko zastavo, da jo izobesi. Nadzornik, kateri ima zastavo pod ključem, tega noče, temveč pravi, da privatna hiša nima dolžnosti, tega storiti. Drugi dan zjutraj pride zopet hišnik in še enkrat zahteva od nadzornika zastavo, kateri pa ga kratko in osorno zavrne z besedami: „Für wen nur, etwa für die Windischen?“ (Za koga neki, menda za bindžarje?) Vprašal bo sedaj marsikdo, kaj je ta človek, najbrž kak inozemec, prusak, labon ali kaj ednakega. Ne, nič vsega tega, ampak on je c. kr. uradnik v pokoju, kateri je, čeravno z malim številom službenih let dosegel po milosti Nj. Veličanstva presvitlega cesarja popolno pokojnino, namreč, kakor da bi služil celih 40 let. Komentarja mislimo tukaj ni treba, samo edno vprašanje naj bo dovoljeno: Gospa B. ali še tudi sedaj mera ni polna?

(Prodajalka praznih škatelj.) Nedavno pride nek posestnik v tobakarno v Kolodvorskih ulicah kupit smotke in žveplenk. Trafikantinja mu po sili sama nažge smotko, proda pa mu škatljico „Südmark žveplenk“, česar moč v naglici ni zapazil. Ko ga poprosi prijatelj na ulici ognja, izveleče škatljo, v svoje ogorčenje zapazi, da so „Südmarkove“, a v svoje veliko začudenje pa tudi spozna, da mu je nemško ženšče prodalo — prazno škatljo. Toda to še ni vsa predrznost. Imenovana ženska je tudi strastna nemškutarska agitatorica, ter je možu po vsej sili hotela podariti eksemplar „giftne krote“. Tako tedaj! Lahko je Nemcem delati lepe skupičke za „Südmarko“, ako se prodajajo le prazne škatlje, katerih je deset za krajcar. Lahko pa je tudi vsiljevati „Štajerca“ brezplačno, ko se ljudi na drugi strani slepari.

(Celjski župan zopet demonstrira proti Slovincem.) Naš cesar je dal objaviti svojo zahvalo za izkazano udanost ob njegovi 70letnici vsem avstrijskim narodom. Celjski župan je to cesarjevo željo iz sovraštva do Slovencev zavrgel ter pustil po mestu nabiti cesarjevo zahvalo samo v nemškem jeziku, tedaj le za Nemce. Naše politično društvo „Naprej“ se je takoj pri tožilo na namestništvo ter zahtevalo brzogovnega ukrepa ali pa obveščanja, ali nismo Slovenci vredni biti deležni cesarjeve zahvale.

(Obsojen je bil) sin tukajšnjega učitelja in mestnega odbornika Caesar Bobisut, rezervni kadet in jurist na 20 kron globe, ker se ne zna na ulici obnašati. Zaletel se je enkrat po noči v M. Detiček-a in mesto, da bi se oprostil, bil je še surov in zmerjal. Plaćati ima tudi sodne stroške.

(„Giftna krota“ ali „Štajerca“) pred sodno sodnjo. Domišljavost in napuh naših nemčurjev je že tak, da mislijo, da za nje sploh ni postav in da smejo vse, kar se jim zljubi. Tako sta Fr. Schrey, gostilničar in pa Avgust Höller, brez dovoljenja razširjala in vsiljevala „giftno kroto“ po vsem Spodnjem Štajerju. Sodnija v Celju pa je to zvedela in naložila vsakemu teh dveh junakov po 60 kron kazni, da jih spametuje in

opozori na postave, katere za „Štajerca“ in nemčurje ravno tako obstoje, kakor za Slovence. Naše somišljenike pa prosimo, da naznanijo vsakogar, ki bi brez dovoljenja razširjal ta malo vredni list.

(Duhovniške premembe.) Č. g. kaplan Anton Podvinski v Slivnici pri Mariboru je imenovan benefikatom in katehetom v Ptuj. Premeščeni so č. g. kaplani: Karol Kumer iz Tinj v Konjice, Jos. Panič od Sv. Marka niže Ptuja v Rajhenburg in Fr. Trop iz Vitanja v Slivnico pri Mariboru. Na novo so nameščeni kot kaplani obsolvirani bogoslovci č. g. Fran Adlasnik na Muti, Anton Kociper pri Sv. Marku niže Ptuja in Fran Planinc v Tinjah.

(Razpisane učiteljske službe v celjakem pol. okraju.) V stalno nameščenje so razpisane naslednje učiteljske službe: učitelja-voditelja na novo osnovani ednorazrednici pri Sv. Joštu na Kozjaku, p. Mislinje; po edno mesto učitelja, oziroma učiteljice na štirirazredni šoli v Čadramu, na trirazrednicah pri Sv. Jurju ob Taboru, na Ljubnem in na Teharjih, dalje na dvorazrednicah v Žicah, p. Konjice in pri Sv. Petru nad Laškem. Vse te šole so v III. plač. razredu. Prošnje je pošiljati službenem potom dotičnemu okrajnemu šol. svetu do 20. septembra.

(Štajarska frančiškanska provincija) se je pomnožila z frančiškanskim samostanom Dunaj, St. Pölten, Marija Lanzendorf in Marija Enzersdorf. Dosedaj so pripadali ti samostani ogrski provinciji.

(V pokoj je šel) višji poštni oskrbnik v Mariboru g. A. Langer.

(Velenje.) Opozarjamo slavno občinstvo še edenkrat na slavnost, katero priredijo Šaleščani o priliki odkritja spominske plošče dr. J. Krajncu dne 2. septembra t. l. ob 3. uri popoldne na sej. mišču v Škalah pri Velenju.

(Iz Šoštanja) nam piše prijatelj, da je vse kvasenje „ptujske krote“ o ondotnem konzumnem društvu debela laž, češ, da je društvo zabredlo v tolike dolgove, da bodo kmečki udje morali plačati 4461 K 66 v. Resnica je, da konzumno društvo v Šoštanju, ki je bilo ustanovljeno zoper nemčurske trgovce, še vedno obstoji, ustavilo je le poslovanje, odkar se je v trgu naselil narodni trgovec, katerega je treba brez konkurence podpirati. Kakor kaže inventura in bilanca ustanovljenega konzumnega društva ima društvo prebitka, ter se ni bati zadružnikom kakšne zgube, še upati je, da dobi vsak ud primerno obrestnino po sklepu olega računa.

(Občni zbor kolesarskega društva „Sava“) vrši se v nedeljo dne 2. septembra t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. A. Goričar v Mozirju. Dnevni red: 1. Vpisovanje članov. 2. Določitev letnine. 3. Poročilo o delu odbora. 4. Volitev odborov. 5. Nasveti in predlogi. K obilni udeležbi vabi vljudno osnovalni odbor.

(Zgubil se je) dne 20. julija t. l. desetletni Rudolf Ogrinšek, sin posestnika Matija Ogrinška p. d. Jurharja v Knezdolu pri Trbovljah, kateremu se naj deček tudi vrne, če ga kdo zasledi.

(Gornji grad.) V našem precej velikem trgu imamo samo ednega mesarja. Ker pa tukajšnjim potrebam samo eden mesar nikakor zadovoljiti ne more, tedaj bi bilo prav umestno, ako bi se v našem živahnem trgu pošten in z ljudmi prijazen mesar naselil. Včasih se prigladi, da ednemu mesarju našega trga mesa zmanjka in ljudje gredo prazni iz mesnice. Če bi bila pa dva mesarja, je stvar druga; ako eden nima, ima pa drugi. Tedaj se išče za naš trg vljuden in snažen mesar.

(Prostovoljna požarna bramba pri Sv. Frančišku Ks.) priredi dne 9. septembra t. l. ob 2. uri popoldne slavnostno blagoslovljenje društvenega poslopja. Spored: Ob 1. uri pričakanje in sprejem društev. 2. Ob 2. uri odhod k popoldanšni službi božji. 3. Po popoldanšni službi božji blagoslovljenje. 4. Pozdrav društev. 5. Slavnostni govor. 6. Prosta zabava pri društvenem poslopju na vaškem pašniku. V slučaju slabega vremena preloži se slavnost na prihodnjo nedeljo dne 16. septembra.

(Bralno društvo na Frankolovem) zboruje dne 2. septembra t. l. po večernicah s sledečim sporedom: 1. Govor g. Ivana Belé o porabi sadja. 2. Sprejemanje udnine in slučajni predlogi.

(Šmarje pri Jelšah.) Leitgebov spomenik. Gg. tovariši v konjiškem okraju, ki še niso od poslali zapisanih prispevkov za Leitgebov spomenik, se najvljudnejše prosijo, da pošljejo iste z nabiralnimi polami vred naravnost glavnemu poverjeniku g. Arm. Gradišniku v Celje.

V Tepanjah, dne 26. sept. 1900. R. Jurko.

(Sumljivo za slovenskega duhovnika.) Našim očem nismo mogli verjeti, ko smo čitali v „Marburger Zeitung“, da se slovenjebistriški kaplan g. Bratkovič, zateka k temu protiver-skemu, skrajno zagriženemu, nemško-nacionalnemu listu, v katerem ga nemški uredniki z veseljem perejo. Tudi graški „Tagblatt“ je isto storil, ko mu je došel dopis o tem duhovnu. To je vsekakor sumljivo za kaplanovo narodno značajnost. Baš ti nemški listi s slastjo nabirajo če tudi lažnjive vesti o slovenskih duhovnikih, ki nočejo pod njihov prapor. Kaplan Bratkovič pač sam najbolje vé, ali se je storil tukaj čudež, ali pa je bila le dolžna usluga nemških listov, da ga perejo.

(Za Slomšekovo utano) sta darovala g. Radoslav Marzidovšek, c. in kr. vojaški duhoven v Mostaru 100 kron in g. Oroslov Dolenc, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani 10 kron.

(Žiže.) Veselica v Žicah preloži se radi ne-pričakovanih velikih ovir na prihodnjo nedeljo dne 9. septembra t. l. Odbor.

(Nova štirirazredna ljudska šola.) Edno-razrednica v Kapelah pri Brežicah je bil pravcati škandal, ki je najbolje dokazoval, kako se skrbi za šolstvo v slovenskem delu Štajarske. Da je bila to res nezaslišana krivica, pripoznala je deželna šolska oblast sama, ker je sedaj morala razširiti naenkrat ednorazrednico v — štiri razrede. Razpisana so že tri učiteljska mesta s prostim stanovanjem v šoli.

(Sv. Peter na Bučah.) Dne 26. t. m. so obhajali na naših prijaznih Bučah naš preljubljeni župnik č. gosp. Ivan Stanjko, 25letnico svojega mašništva, h koji prelepi svečanosti je privrelo vernega ljudstva od vseh vetrov ter so s tem pokazali, kako visoko čislajo svojega duhovnika. Bog daj našemu visokoč. g. župniku še doživeti 50letnico, t. j. zlato sv. mašo v dušni in telesni moči ter v krepkem zdravju! Živeli!

(Slomšekovo slavnost) priredi „Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptuj“ dne 2. septembra t. l. ob 3. uri popoldne na vrtu gostilničarja g. Gregoreca na Grajeni. Spored: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor vlč. g. profesorja dr. A. Medveda iz Maribora. 3. Občni zbor. 4. Deklamacije in petje. 5. Prosta zabava. Predragi! Da okolica ptujska lahko najlepše proslavi stoletnico velikega škofa Slomškega, pridite gotovo! Pripeljte s seboj vse znanee in prijatelje! K obilni udeležbi vabi najprijaznejše odbor.

(Iz Ljutomer.) Zadnji ponedeljek se je peljal nek slovenski kolesar mimo šulferajnske šole; ravno so prikorakali ti naidebni šolarčki in iz ednega grla zavpijejo v navzočnosti učitelja kolesarju gromoviti „Heil“. Učitelj pa je še to obnašanje celo odobral, ne pa da bi jih posvaril. To se pravi po pedagoškem načelu: Vzgaaj nacionalno!

(Bralno društvo v Šmartnem pri Slov. Gradcu) priredi v nedeljo dne 2. septembra t. l. Slomšekovo slavnost v prostorih ljudske šole. Spored: 1. Pozdrav predsednika. 2. „Naše gore“: (pesem) poje domači mešani zbor. 3. Slavnostni govor. 4. „Bleškemu jezeru“: (pesem). 5. „Slovan na dan“: (pesem). 6. „Naša zvezda“: (pesem). 7. „Zamujeni vlak“, šaloigra v petih dejanjih, igrajo domači fantje. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Sledi prosta zabava s petjem, godbo itd. v gostilni Zdr. Dobnika. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

(Nemška žalost.) Pri občinskih volitvah v Razvanju tik Maribora je odklenkalo nemški vladi. Večino so dobili Slovenci, nemški privrženci so spravili le malo mož v občinski odbor. To je nad vse veselo znamenje, da se Slovenci tudi v mariborski okolici čvrsto probujajo.

(Umrli je v Gradcu) v ondotni bolnišnici goriška učiteljica gđ. Pavla Fabiani, ki je službovala celih 18 let v Vrtojbi. N. v m. p.

(Samomor cesarskega svetnika Wunderbaldingerja.) Podravnatelj južne železnice cesarski svetnik Mihael Wunderbaldinger, je skočil

v Gradcu v Muro, iz katere so ga šele v par dneh mrtvega potegnili. Huda nervoznost ga je gnala v smrt.

Šola in dom.

(Slomšek v sporu o 100letnici njegovega rojstva
spisal slovenski učitelj.)
(Konec.)

Slomška telesno ni več med nami, njegov narodni duh plava nad nami, začeto njegovo delo rodi bogati sad na vseh straneh naše domovine.

Posnemajmo ga in nadaljujmo njegovo delo, s tem mu skazemo hvaležnost, a sebi neizmerno korist!

Pošiljajmo radi otroke v šolo, nadarjene dajmo učiti v obrtne, srednje in visoke šole, treba nam je v vsakem stanu dobrega naraščaja. Ustanavlja šole, se potegnimo srčno in neustrašeno za slovenski učni jezik in za vsaobčno veljavo našega jezika!

Ustanavljam pevaka društva in knjižnice. Zlati Slomškov sin je sleherni oni učitelj, ki je naučil svoje farane peti slovansko himno: „Kje dom je moj“, „Naprej zastava Slave“, „Hej Slovani“, „Slovenec sem“ itd., ki je ustanovil v svojem šolskem kraju knjižnico in učil odraslo mladino ob nedeljah peti lepe pesmi. Sovražnik Slomškov in sovražnik Slovencev je, kdor taka društva razdira! V vsaki naši knjižnici se naj nahajajo Slomškovi spisi in druge knjige z životopisi naših slavnih mož, kajti životopisi spod bujajo na delavnost in navdušenost.

Spoštujmo svojo delavno narodno učitelstvo! Delo učiteljevo je sveto, sad njegovega truda se pokaže še le po 20 ali 30 letih ali še tudi pozneje. Slomšek je bil velik učitelj učiteljev in sad njegovega velikega dela se še le danes dobro vidi in spoznava. Danes rodi cvet in sad, kar je sejal sejalec Slomšek pred mnogimi leti.

Slomškov nauk:

„Pomagaj svojemu kraju, v katerem si doma, kakorkoli moreš, da bode lepše in lepše prebivališče prave sreče in zadovoljnosti.“ nas uči, da smo dolžni iz svojega kraja odpraviti vse nemške šole, ki nam vzgajajo renegate, vse nemškutarake trgovce in obrtnike, ki delajo in volijo proti nam ter nam kalijo domačo srečo in mir. Proč nam gre od nas, kdor ne more spoštovati naše narodnosti in jezika; a da bodo šli od nas proč, če se ne morejo sprijazniti z našo narodno idejo, zato je dolžan skrbeti vsakdo od nas, naj že bode kmet ali duhovnik, odvetnik ali učitelj, trgovec ali obrtnik itd. Če bomo skrbeli tako odločno zase, nas bode tudi tujec spoštoval!

Nepozabnega Slomška ni več med nami, a njegova nesmrtna dela naj živijo in rodijo novo delo! Nadaljujmo vsak po svojem poklicu in svojih močeh njegovo delo v prepored tlačenega našega naroda!

Vsi stanovi lahko dajo združeni v skupnem delu narodu veliko moč, posebna moč pa izhaja za njega iz šole, iz nje mu pohajajo buditelji, širitelji in branitelji narodove zavesti. Ona nam daje dobre gospodarje, gospodinje, posle, rokodelce, obrtnike, kmete, trgovce, duhovnike, učitelje, profesorje, odvetnike, zdravnike itd.

Kakor je lepo šolsko poslopje kinč cele občine in fare, tako je dobra šola največje bogastvo vsakega naroda!

Kolikokrat se vozim po železnici mimo Ponikve, vselej uprem s spoštovanjem oko v Slomškovo rojstno hišo, ogledujem jo z razvneto dušo in z gorečimi željami, naj bi pač ves slovenski narod polagal na šolo tisto veliko važnost in neprecenljivost, kakor vladika Slomšek, naj bi pač slovensko učitelstvo vzgajalo po šolah mnogo Slomšku podobnih narodnih delavcev in naj bi Slomškov životopis in delovanje izpod bujalo naše moče, žene in mladino na delo za narod!

Okoli 10.000 Slomškovih čestilcev se je dne 5. vel. srpana na Ponikvi klanjalo njegovega spomina, tudi jaz sem bil mehkočutečega arca med njimi. Ni me veselila ne družba ne zabava sama na sebi, okó moje in srce pa se je radovalo nad pogledom tolike množice ljudstva

in slovenskih zastav, ki so dišile Ponikvo. Poslušal sem z velikim pričakovanjem govornika za govornikom, ploskal vsakomur, ki nam je z logično doslednostjo načrtaval moralni pomen Slomškovih nauk in orisal njegovo delo, peval z množico stoje in razkrite glave pesmi: „Kje dom je moj“, „Naprej zastava Slave“, „Hej Slovani“, „Slovenec sem“, „Liepa naša domovina“ itd., pričakoval sem pa še nekaj, čakal sem in čakal, a upanje je splavalo za upanjem, pogrešal sem govornika, ki bi bil iz Slomškovega delovanja posnel to, kar je za naše današnje narodne družabne razmere največjega pomena, namreč da se moramo gospodarsko popolnoma ločiti od svojih nasprotnikov in da je šola ob ednem naši najvažnejši politična zadeva. „Schola est politicum“ je rekla že velika cesarica Marija Terezija in Slomšek je delal v tem smislu.

Slomšek je z gorečnostjo navduševal takrat zaspani slovenski narod. Slovincem je zaklical v lepih besedah: „Vrli Slovenci! ne pozabite, da ste sinovi matere Slave, naj vam bo drago materino blago: sveta vera in pa materina beseda. Prava vera bode nam luč, materni jezik bode nam ključ do zveličanske narodne omike.“

Ali so ti mar sinovi matere Slave, ki imajo po svojih bišah, cestah in potih nemške napise? Ali so ti mar Slovenci, ki imajo po svojih gostilnah in doma nemške časopise? So li ti sinovi slovenskega naroda, ki pošiljajo svojo deco v nemške šole, govore v družini po nemško, prodajajo Slovincem blago, a volijo in delajo proti Slovincem? So li ti Slovenci, ki utrajujejo po nemško? Ne, vsi ti in mnogi drugi niso Slovenci v Slomškovem, temveč so Slovenci v nemškutarakem duhu, so po večini naši sovražniki, ki prežé hoté ali nehoté, vedé ali nevedé po Hero deževo na našo narodno svetinjo slovenski jezik.

Opazujem naše ljudstvo in vidim, da nauki Slomškovi niso brezuspešni. Ljudstvo obiskuje cerkve, se posti in prejema sv. zakramente, so pač posamezne slabe izjeme, a v celem je sveta vera v našem narodu ne samo dobro ohranjena, temveč močno utrjena, kar je v veliko čast našemu vrlému visokočastitemu duhovništvu. Saj nimamo med poldrugim milijonom Slovencev niti ednega odpadnika od sv. vere. Narodnih odpadnikov pa imamo na tisoče v vseh stanovih, mrgoli jih po vseh, mestih, trgih, da celó po vaseh. Vsa naša mesta in večina trgov so mravljišča narodnega odpadništva! Nemške šole rastejo po slovenskih krajih, kakor gobe po dežju, na jezikovnih mejah pada občina za občino, zastop za zastopom v nemške roke, Koroška se potaplja v nemških valovih, tujci se med nami množe. Vlada pošilja vedno več nemških uradnikov med nas, slovenski poslanci imajo vedno manj veljave pred njo; ker še ji niso nikoli — obstruirali! Povsod žalostna slika naše zasplosti. Povrh pa še na Kranjskem nesrečni bratški razpor! Kdaj nam vendar odpade lupina raz zaslepljenih naših oči?!

In tu ni bilo govornika, ki bi Slomškove čestilce opozoril na pretečo nevarnost!

Slomškova slavnost naj bi Slovincem razširila politično obzorje!

Nezadovoljen sem se vračal iz Ponikve, a da se zamujeno vsaj deloma nadomestim, sem se domov vrnivši lotil peresa, da opozorim v Slomškovem imenu svoje brate na važnost šole, narodnih pesmi, društev, knjižnic, gospodarske organizacije, na politično obzorje, na nevarnost, ki preti naši narodnosti, na veljavo materne jezika, na skupno delovanje vseh stanov, da zakličem tisočerm častitim naročnikom „Domovine“ in vsem časopisom:

„V imenu Slomškovega spomina, buditelji in širite vsak v svojem kraju slovensko narodno zavest in razsvetljajte našo zatemnelo politično obzorje! Delujmo vsak po svojem poklicu za se in svojo družino, za svoj stan, a svojo korist podrejammo občni narodovi koristi, da se uresniči pesnikovo geslo:

„Zatrlj niso spediš nas
Ne bodo nas budéčih!“

„Blagor narodu, ki spoštuje in posnema svoje velike moče!“

„Slava Slomškovega spomina!“

Druge slovenske novice.

(Osebnosti.) Dvorni svetnik pri kranjski deželni vladi g. Aleksander Schemerl je dobil povodom svojega umirovljenja plemstvo. Na njegovo mesto pride k deželni vladi sekojski svetnik v notranjem ministerstvu g. Andrej grof Schaffgotsch. — Deželni svetnik v Ljubljani g. dr. pl. Rüling je dobil naslov in značaj dvorne svetnika. — Gimnazijski profesor v Kranju g. Anton Stritof je premeščen na višjo gimnazijo v Ljubljano; suplent na gimnaziji v Kranju g. Ivan Maselj pride za gimnazijskega učitelja v Novo mesto. Suplent na ljubljanski nižji gimnaziji g. dr. Josip Debevec je dobil službo gimnazijskega učitelja v Kranju.

(Imenovanje.) Računski svetnik g. Fr. Bragant je imenovan višjim računskim svetnikom ter predsednikom računskega odseka pri kranjski deželni vladi v Ljubljani.

(Častno občanstvo) je podelila občina Borovnica ondotnemu nadučitelju g. Fr. Paplerju povodom 25letnice njegovega učiteljevanja.

(Kontrolni shodi na Kranjskem) za dež. brambovce se bodo vršili: Dne 4. oktobra v Vel. Laščah, 5. v Ribnici, 6. v Kočevju, 8. v Črnomlju, 9. v Metliki, 10. v Novem mestu, 12. v Žužemberku, 13. v Trebnjem, 15. Mokronogu, 17. v Kostanjevici, 18. v Krškem, 19. v Radečah, 20. v Zagorju, 22. v Litiji in 23. v Zatičini.

(Prostor pred novo justično palačo v Ljubljani) se ne sme zazidati, temveč se tam napravi javen trg.

(Starinske izkopnine.) Znani kranjski raziskovalec g. Pečnik, je odkril pri Narajcu poleg Dragatna vel. ko gomilo, v kateri so bila okostja 60 mrličev najbrže iz rimske dobe. Zraven je bilo tudi več lončene posode, igel, zapetnic itd.

(Visoka starost.) V Domžalah sta v ednem tednu umrla najstarejša moža, 94letni A. Habjan in 91letni Jos. Ogrinec.

(Umrl je.) v Podbrezju na Gorenjskem gimnazijec Leon Levac, sin slovenskega pisatelja, profesorja in šolskega nadzornika g. Fr. Levca.

(Velik požar.) V Ribnem pri Bledu so pogorela dne 28. t. m. vsa poslopja sedem posestnikov. Škoda je zelo velika.

(Gasilno društvo v Stari Loki) je dobilo dovoljenje prirediti srečolov.

(Dva posestnika se obesila.) V Koritniku na Dolenjskem se je obesil posestnik Gorjanec, v Krtini pri Vel. Loki pa posestnik Fr. Stepec. Oba sta šla v prostovoljno smrt zaradi rodbinskih nesporazumljenj.

(Stotnik ubil rezervista?) Ljubljanskim listom se poroča, da je na vojaških vajah na Notranjskem nek stotnik presegal nekemu rezervistu s sabljo glavo, ker je hotel mož na potu iz studenca piti vodo. Zadeva se baje na vse načine skuša prikriti, a če se ista uresniči, nikakor ne sme ostati brez zaslužene kazni.

(Shod na Koroškem.) Dne 2. septembra priredi „Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ shod pri Prosekarju v Kotmarovi vasi. Poročala bodeta državni poslanec Einspieler in dež. poslanec Grafenauer. Po zborovanju bo Slomškova veselica s petjem.

(„Lojalnost“ koroških Nemcev.) Dočim so vasi in trgi po Koroškem bili več ali manj razsvetljeni ob cesarjevi 70letnici, ni bilo nikake razsvetlave v glavnem mestu Celovcu; v Milstatu pri Špitalu pa je ondotni župan c. kr. poštar in deželni poslanec Kotz naravnost prepovedal razsvetlavo. Krasne razmere, sad pruske radikalnosti dobro zori!

(Tržaški Slovenci) prirede dne 2. septembra pri Sv. Jakobu velik shod z govori in posvetovanjem o šolskem vprašanju in ljudskem štetju.

(Policijske ure v Trstu.) Izišel je ravnokar nov red, kdaj je zapirati oziroma odpirati javne lokale v Trstu. Veliki hoteli se morajo zapirati o polnoči, večje gostilne ob 11. uri, manjše gostilne pa že ob 10. uri. Kavarne smejo biti odprte do 1. ure po polnoči, žganjerije pa samo od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Z novo policijsko naredbo so hudo udarjeni gostilniški obrtniki, pa tudi splošno ne odgovarja ta utesnitev velikomestnemu življu, kakor je Trst, kamor prihajajo tujci vso noč z vlaki in parniki.

(Cesar v Gorici.) Dan prihoda še vedno ni določen, dasi je že sprejemni spored potrjen. Vsekakor pa pride cesar v Gorico med 20. in 24. septembrom ter bo sprejel župane iz cele Goriske. Pri tej priliki se izroči cesarju zlata spominska svetinja 400letnega združenja Goriske z Avstrijo.

(„Šolski dom“ v Gorici.) Ta z narodnim denarjem zdržani zavod dobro napreduje. Vseh učencev je bilo v pretečenem letu 1007, katere vse je rešila narodna požrtvovalnost laškim krempijem. Premoženja je imelo društvo 1898. leta 22 785 glđ. leta 1899 pa že 257.159 glđ.

(Izsušenje Cepiškega jezera.) Cesar je potrdil zakonski načrt istrskega deželnege zbora, ki določa regulacijo reke Raše in izsušenje Cepiškega jezera. Stroški znašajo 240.000 kron, katerih polovico plača država, polovico pa dežela.

Dopisi.

Velenje. (Kdo nastavlja pri nas zdravnika?) Po smrti praktičnega zdravnika se je takoj razpisalo mesto distriktnega zdravnika, katero je dobil zares zaslužni, delavni dr. Kac. Vse je bilo veselo in zadovoljno, da je prišel med nas šaleščane zdravnik, kateri si je pridobil vkljub svoje mladosti v kratkem času simpatije celega občinstva; ljudstvo mu mnogo zaupa. Dobro ceni njegovo ljubeznivo postrežbo, potrpežljivost, vestno službovanje in, kar je za uboge kmete najvažnejše, njegove nizke cene. Za tukajšnje Slovence bi bil on še mnogo storil; v kratkem času njegovega bivanja je pokazal avoj jeklen značaj in svoje stanovitnost; uvidel je takoj, v kako težkih razmerah žive med sabo velenjski Slovenci; še drug družega niso pogledali. Njegova zasluga je, da jih je spravil ter tako pripravil na zares skupno delovanje v narodnem smislu. Le žal, da mu ni mogoče nadaljevati svojega dela. Spletke, katere so mu stavile „vplivne“ dame, so mu tako ogranile tukajšno bivanje, da je sklenil takoj pobrati kopita. Gotovo se ni umaknil tem damam, zakaj ne briga se za njihovo blebetanje, a studilo se mu je in žalilo ga je, da so našle te klepetulje zaslonbo pri nekaterih možeh. Ali ste že tudi vi možje iz Velenja postali abderitje, da delujete skrivaj po volji teh dam za to, da se mora zdravnik, kakor kak čevljarček priženiti? Čuda, da se še to mesto ne razpiše z ženitveno ponudbo!

Ne spravljali bi teh rečij v javnost, a treba je, kakaj trpi pri vsem tem le narodna stvar. Mogoče, da s tem zamašimo usta in pončimo te dame v toliko, da pač ne gre na lastno roko pošiljati celo nepoznanim kompetentom pošte, da je zdravniško mesto dobili le s tem pogojem, da se predstavi v Velenju kot ženin; ta pa naj bo, kdor je, da je le zdravnik. O kako bi privoščili kakega Kitajca! Stanje za zdravnika je res sedaj jako neprijetno; to že priča neki odluk glavarstva, katero pozivlje občino, naj gleda, da mu preskrbi stanovanje.

Radovedni smo na prihodnjo terno! Vederemo.

Politični pregled.

(Državni položaj.) Ugledni češki politiki naznanjajo baje zanesljivo vest, da se zgode od 1. do 10. septembra zelo važne odločbe, ki bodo vse presenetile. Vlada namerava neki oktroirati splošno volilno pravico, da dobi tem potom v parlament močno konzervativno večino.

(Češko gibanje.) Zopet so priredili Čehi velikanski tabor. Na gori Rip pri Roudnicah se je zbralo nad 30.000 ljudi. Govorilo je več poslancev. Državni poslanec dr. Baxa je rekel: „Država Čehov nič ne briga in uničenje parlamenta je prva zmaga v dosegu državnega prava. Za parlament ne sme biti pardona. Tudi Čehom se ni nikdar z Dunaja prizanašalo, zato se morajo sedaj maščevati.“ Vračajoči množici je iz trgal okrajni glavar zastavo z znakom Husa, zlomil drog ter oddirjal z njo v vozu. Ko se je množica vrnila v mesto, hotela je naskočiti poslopje okrajnega glavarstva, le orožniki so za mogli kaj hudega zabraniti.

(Strossmayerjev škofovski jubilej.) Hrvaški rodoljubi osnujejo o proslavo Strossmayerjevega škofovskega jubileja dobrotvorni zaklad za slepce.

To je prav v smislu velikega mecena Strossmayerja, ki deli pri vsaki veseli in žalostni priliki le dobrote svojemu narodu.

(Hrvaška na pariški razstavi.) Zviti Mažari so izkoristili tudi svetovno pariško razstavo v svoje politične svrhe in v zapostavljenje Hrvaške. Hrvaška ni dobila na razstavi lastnega oddelka, temveč so hrvaški umetniki in podjetniki morali razstaviti svoje predmete v mažarskem paviljonu. Posledica temu je, da niti na razstavi, niti pri razdelitvi odlikovanj zunanji svet ni zvedel, da je bila Hrvaška zastopana kot neodvisna pokrajina. Imena hrvaških umetnikov najdemo v imeniku mažarskih odlikovancev.

(Nemažarski narodi na Ogrskem.) Dosedaj so Slovaki in Srbi pustili Mažarom prosto pot politike. Ravno kar pa so Slovaki v Turčanskem sv. Martinu sklenili opustiti vzdržljivost, se udeležiti prihodnjih volitev ter postaviti svoje kandidate, isto storijo tudi Srbi.

(V Srbiji) dela mladi kralj velike reformacije. Vse osebe, ki so dospele pod Milanom do veljave in moči, se kratkoma odstavljajo, na njihova mesta pa se imenujejo oni, katere je Milan iz kakršnihkoli spletk odslovil. Tako je podelil Aleksander trem po Milani odstavljenim in kaznovanim polkovnikom njihova prejšnja dostojanstva. Bivši minister Jovan Gjaja, ki je razkraljico Natalijo s silo sprevel iz Belgrada, je imenovan srbskim diplomatskim zastopnikom v Sredcu. Tedaj tudi vplivu matere razkraljice se ustavlja Aleksander.

(Razpor med Bolgarijo in Rumunijo) še ni poravnal. Bolgarska vlada je odpoklicala svojega zastopnika na Rumunskem dvoru, s čemur je diplomatska vez med obema državama pretrgana. V Bukarešti se je vršil velik meeting, na katerem se je zahtevalo, naj Rumunska na pove Bolgarski vojno. Rumunska armada se res že deloma mobilizuje, zaradi česar je tudi Bolgarska odposlala več vojaštva v Svistovo in Nikopolj.

(Obsodba kraljevega morilca Bresci-ja.) Dne 29. t. m. se je završila porotna obravnava zoper morilca kralja Umberta v Milanu. Morilec se je vedel ves čas predrzno. Obsodba se glasi na dosmrtno kazen v samotnem zaporu ter poravnava sodnih stroškov. Imel je dva odvetnika-zagovornika.

(Nemški državni zbor.) Vse politične stranke na Nemškem zahtevajo, da se skliče državni zbor pred določeno dobo zaradi izvanrednih stroškov kitajske ekspedicije. Stroški za to ekspedicijo so proračunjeni na 100 milijonov mark, dočim izkazuje vojni etat samo 30 milijonov izvanrednega povziranja. Vlada se brani sklicati državni zbor, vsled česar je padla v nemilost skoraj pri vseh strankah.

(Ugledna skrb za svoje podložnike) Država Novazelandska v Avstraliji nima nikake vojske, vsled tega tudi posebnih državnih stroškov ne. Ljudstvo je sicer ubožno, zato pa tudi skrbi država očetovsko zanj. Država ima vse podnike zavarovane, plača pa tudi za vse zavarovalnino sama, in vsakdo začne s 60 letom prejemati po 60 kr. na dan od zavarovane vsote.

(Gonja proti zamorcem.) V severni Ameriki se je po nekaterih krajih začela uprav ostudna gonja proti zamorcem. Pobijajo jih kakor stekle pse. V Akronu je vsled tega pol milijona dolarjev škoda. Druhal je zažgala mestno hišo, kjer so zgoreli vsi akti. Dve kompaniji milice je gasilo požar. Trije zamorci so bili ubiti, 18 pa ranjenih.

(Vojna v Afriki.) Angleški general Pole Carew je zadel pri Belfastu na močen oddelek Burov. Unel se je hud boj. Buri so ujeli dve stotniji. Padlo je 12 mož in 1 častnik, 4 častniki in 57 mož pa je ranjenih, 33 mož pa se pogreša. Buri so imeli zelo ugodno pozicijo. Angleški vrhovni poveljnik zahteva dve novi diviziji, da se pride Burom do živega. Tudi med Ermelom in Machadodorpom je prišlo do bitke, v kateri imajo Buri baje velike izgube. Burska predsednika Steyn in Krüger nameravata deželo zapustiti.

(Vojna na Kitajskem.) Japonska vojska je baje došla na begu kitajsko cesarico vdovo in njen dvor. Cesar Kwangšu se je takoj podal, po-

dati pa se je morala tudi cesarica, na kar se je ves dvor vrnil v Peking. Pričakuje se, da se sedaj kmalu prične z mirovnimi pogajanjmi. Največ preglavice delajo Bokserji okoli Tientsina, ki počenjajo dan na dan nove grozovitosti. Japonci so pripravljeni za mirovna pogajanja, ako dá kitajska vlada jamstvo, da se nemiri ne ponove ter plača vojno odškodnino. Ker pa namerava Rusija zasesti Mandžurijo, čemur se Japan ustavlja, spremenili bodo najbrže Japonci dobro voljo.

Razne stvari.

(Razglednice) se lahko pošiljajo tudi z znamko za 3 vinarje, ako se spredaj črta napis „Dopisnica“ ter se zapiše „Tiskovina“, na drugi strani pa sme biti samo podpis odposiljalca. Kdor potuje in pošilja mnogo razglednic, za tega pride prav taka naredba.

(Mlad samomorilec.) Na Dunaju je skočil 10letni Eugen Reigel iz drugega nadstropja na dvorišče ter se ubil. Samomor je storil iz strahu pred kaznijo, katero mu je zagrozila njegova mačeha.

(Kuga na Angleškem.) V mestu Glasgow se je pojavila morilna kuga. Dve osebi sta že umrli, 40 rodbin je izoliranih ter jih opazujejo zdravniki.

(Amerikanci stavijo za Mac Kinleya.) Amerikanci imajo strast, da stavijo o vsaki priliki. Ni se torej čuditi, ako stavijo sedaj, kdo bo prihodnji predsednik Zjedinjenih držav. Neki meščan v Čikagu je obljubil, da bo plačeval tašči svojega nasprotnika dosmrtno rento, ako izgubi stav. Nasprotnik pa se je obvezal, da bo tri tedne vsaki dan gonil kako živinče za rep skozi mesto, ako bi propadel njegov kandidat. Neki drugi hoče 14 dni nositi obleko narobe oblečeno, če zgubi. Na stotine je takih, ki si ostrižejo brade v slučaju izgube, ali pa, da bodo svojega nasprotnika ob spremljevanju godbe na vozu vozili po mestu. Po velikih mestih pa stavijo znatne svote. Izgleda na Mac-Kinleya notirajo danes 3:1.

Poročilo o hmelju.

Cena hmelju.

Zatec, dne 27. avgusta 1900.

Neprenehano snimirano povpraševanje, prima 145—150 glđ. za 100 kg.; slabjši po kakovosti do 110 glđ nizdoli.

Henrik Melzer.

VII. izkaz

prispevkov za Leitgebjev spomenik.

(Nabral v okraju Smarje g. naduč. Matija Sumer, St. Vid.) G. F. Brinar 1 K; g. V. Stemšek 1 K; g. R. Kotman 1 K; g. M. Sumer 4 K; g. H. Sumer 2 K; g. T. Kurbus 1 K; g. F. Rošker 2 K; g. J. Debelak 3 K; g. J. Medved 1 K; gđ. Anka Kolschek 1 K; g. T. Grah 1 K; g. Anernik 1 K; g. Dobnik 1 K; Neimenovana 1 K; g. Marinič 1 K; g. Kv. Pertl 2 K; g. I. Žolnir 2 K; g. F. Ferline 5 K; g. Jurković 1 K; g. Zopf 2 K; g. J. Kotnik 1 K; skupaj 85 K.

Prej izkazanih 334 K, torej zavsem 369 K, katere vsota je naložena pri „Južnoštajerski hranilnici“ na knjižico št. 7.549.

Armin Gradišnik, poverjenik.

Zahvala.

Ker se nam je že med boleznijo, kakor tudi po smrti naše preljubljene soproge, ozi. hčere, matere, sestre, gospe

KRISTINE KOSER roj. WODUSCHEGG

užitale soproge

izkazalo toliko sožalja, da ne moremo se vsakemu osebno zahvaliti, storimo to tem potom, ter se srčno zahvalujemo vsem prijateljem in znancem za izkazano sožalje, kakor tudi za podarjene krasne vence in za častno spremenstvo pr-drage, prerano umrle k sadnjemu počitku.

Posebno dolžni smo našo prisrčno hvalo izreči častitim gospod v Vitanju za prekrasni venec, vitanjskem pevcem in vodstvu okoliške šole.

V Vitanju, dne 28. avgusta 1900.

Obitelji Koser-jeva in Woduschegg-ova.

Bistrega in spretnega dečka

s par razreži srednje šole, sprejme v trgovski (349) 3-2 uk in izobrazbo

P. Kostič v Celju.

Sprejemem tudi prodajalko pa izključivo galanterijske stroke, pod ugodnimi pogoji.

Mala hiša

v St. Jurju ob južni železnici, v sredi trga, nasproti farne cerkve, s tremi orali njiv in travnikov, posebno pripravna za malega trgovca ali upokojenega župnika, je po ceni **napročaj**. (357) 3-1
Več pove dr. Hinko Šuklje v Celju.

Zahvala in priporočilo banke „Slavije“ v Pragi.

Podpisana sva bila zavarovala svoja posloplja in krmo soper pošar pri banki „Slaviji“ v Pragi po njenem glavnem zastopniku g. Ivanu Likarju v Celju. Ko sva pogorela in nama je banka „Slavija“ po g. Likarju vsa škoda tako hitro in pošteno izplačala, da sva s tem popolnoma zadovoljna, akoravno eden ni bil plačal zavarovalnine od krme, drugi pa ne od posloplj, se „Slaviji“ in g. Likarju srčno zahvaliva in banko „Slavijo“ vsakemu za zavarovanje posebno priporočava.

To se od občinskega urada okolice celjske potrjuje.

Matevž Glušček, župan.
Franc Velenšek, po dom. Vrečer (358) oba posestnika na Ostrožnem pri Celju.

Sprejme se takoj z dobrimi spričevali pod ugodnimi pogoji (359) 3-1

trgovski pomočnik

izvežban v železnici in manufakturnem blagu pri kmetijskem društvu.

Kje, pove upravništvo tega lista.

Novo zidana hiša

z vrtem na lepem kraju ob jako prometni državni cesti v Ljubljani, **proda se** takoj s popolnoma vrejeno trgovino z mešanim blagom vred Eventualno odda se tudi trgovina sama v najem. (356) 3-1

Naslov pove upravništvo tega lista

Prodajalko in učenko

sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom Adolf Orel, trgovec v Šoštanju. Obe event. ponudnici morajo biti večji selov. in nemškega jezika. (360) 2-1

Učenca za frizersko obrt

sprejme (355) 2-2 **Ivan Kapus** v Celju.

ANTON KOLENC

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovratnega **špecerijskega blaga**

po jako niskih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno larvo obdrža, po najvišjih cenah. Kakor: bezgovo gobo, kamilico, tisočrožo, malino šupo, lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme in ržene rožičke. Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še hišni vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretin. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češnje, hruške, itd., vse po najvišjih cenah. Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Kupujem zgodnji kakor tudi pozni hmelj.

„Kmetijska zadruga v Žalcu“ naznanja vsem onim kmetovalcem, kateri se niso njeni udje, da se dobi umetni gnoj, kompost in to-maževa žindra, kakor živinska sol, pri **Anton Kolenču**, trgovcu v „Narod. domu“ v Celju, kam r se naj obrnejo neudi zadruga.

„Kmetijska zadruga za Spodnještajarsko“ vknjiž. zadruga z omejenim poročtvom v Žalcu.

Svoji k svojim!

Lastnina in tisk D. Hribar-ja v Celju.

POSESTVO

blizu kolodvora in tovarne z novo zidano hišo in drugimi gospodar-skimi posloplji, je za ceno 2000 gl. **napročaj**. Več pove Vincenc Lokošek, posestnik, Poka p. Štore.

(254) 3-1

Eno štalažo

za manufakturno in eno za špecerijsko blago ter dva pudelna, kupi takoj

M. Frece, trgovec na Bizeljskem (Štajarsko) kateremu naj se pošljejo ponudbe.

V najem

se dá lepo **posestvo** obstoječe iz hiše (dve sobi kuhinja, dve obokani kleti in shramba), avinjskih kakor tudi živinskih hlevov in drugih gospodarskih posloplj. Zraven je lep sadonosni vrt za zelenjavo in zemlje kolikor potrebuje. Posloplje je zidano, z opeko krito in v dobrem stanu; leži tik dveh okrajnih cest, blizu španske cerkve, četrt ure od mesta Ptuj oddaljeno, in je za vsako obrt pripravno. Kdor je želi vsteti v najem, naj se oglasi do 30 septembra pri **Graharju na Hajdini**. Pogodba bo ugodna. Odda se tudi na več let. (355) 2-1

HIŠA

z še deset let oba oječa dobro vpeljeno trgovino z mešanim blagom in pekarijo v bližini petih tovarn, je zaradi rodinskih odnosov **prodati**.

Več pove lastnik **Ferdinand Rakel**, Spodnja Hadinja, p. Celje. (346) 2-2

Josip Širca v Žalcu.

Tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles kakor:

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“,

potem drugih raznovrstnih, z novimi in najnovejšimi iznajdbami opremljenih garantiranih koles. Cena od 80 gl. naprej. Lastna popravilnica. Zaloga posameznih kolesnih del in kolesarskih potrebščin.

* Točna in kulantna postrežba. *

Na debelo. * Na drobno.

Vedno velika zaloga cementa, najboljšega gornještajarskega železa, stavbenih potrebščin, travverz, okovov, samokolnic, poljskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov, peči in sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

Slavno občinstvo rabim najljubše, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo.

Soba s pohištvo

eventualno tudi s hrano je s 1. septembrom oddati. Istotam se sprejmejo tudi 2 ali 3 dijakci na hrano ali stanovanje. — Več se izve Šolska ulica št. 13, Celje. (348) 2-2

Učenec

krepak in zdrav, iz boljše hiše zmogen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme

pri **Friderik-u Skušek**

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki

Metlika — Dolenjsko. (350) 3-2

Slovenskega stenografa

sprejme takoj

notar **Hudovernik** v **Kostanjevici**.

Plača po dogovoru. (352) 3-2

Oprava jedilne sobe

dalje zagrinjala z drogi, preproge itd. radi preselitve po ceni **prodati** do 15 septembra t. l. Videti je v **Graški ulici** (Grazergasse) št. 26 vsaki dan od 10—12 ure dopoldne in od 3—6 ure popoldne. (347) 2-2

Košnja otave v najem.

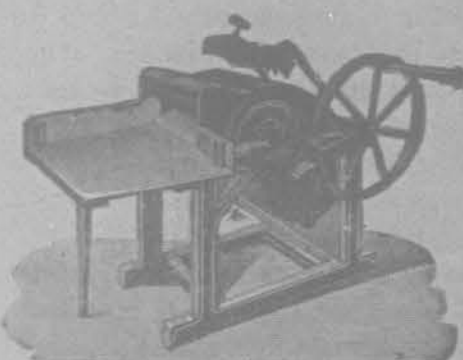
Jan. Žimniak v Celju dá vso košnjo otava vile „Rosenbügel“ pod ugodnimi pogoji **v najem**. (345) 3-3 Več pove ustao.

Peter Majdič

trgovina z železnino „**MERKUR**“

Celje, Graške ulice št. 12

priporoča različne poljedelske stroje priznane najboljšega izdelka, kakor: mlatilnice, slamoreznice, čistilnice za žito, mlino za žito vejati, stiskalnice za sadje in grozdje itd.

Odgovoren za tisk Ivan Spindler.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ante Beg.